

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

PARTEA I

Anul III — Nr. 164

LEGI, DECRETE, HOTĂRIRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 7 august 1991

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
L E G I	
54. — Lege cu privire la sindicate	1—5

L E G I

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

cu privire la sindicate

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Sindicatele sînt organizații fără caracter politic, constituite în scopul apărării și promovării intereselor profesionale, economice, sociale, culturale și sportive ale membrilor lor și a drepturilor acestora, prevăzute în legislația muncii și în contractele colective de muncă.

(2) Sindicatele sînt independente față de organele de stat, față de partidele politice și față de oricare alte organizații.

Art. 2. — (1) Persoanele care au calitatea de salariat au dreptul, fără nici o îngrădire sau autorizare prealabilă, să se organizeze în sindicate.

(2) Pentru formarea unui sindicat este necesar un număr de cel puțin 15 persoane.

(3) Nimeni nu poate fi constrîns să facă parte sau nu, ori să se retragă sau nu dintr-un sindicat.

(4) O persoană poate face parte, în același timp, numai dintr-un singur sindicat.

Art. 3. — Salariații minori pot fi membri ai sindicatelor, fără a fi necesară încuviințarea reprezentanților lor legali.

Art. 4. — Persoanele care exercită legal o meserie sau profesie în mod individual sau care sînt asociate în cooperative, precum și în alte categorii profesionale decît cele prevăzute la art. 2 alin. 1, se pot organiza în sindicate, în condițiile prevăzute în prezenta lege.

Art. 5. — Salariații care dețin funcții de conducere sau care implică exercitarea autorității de stat în aparatul Parlamentului, Guvernului, ministerelor, altor organe centrale ale administrației de stat, prefecturilor și primăriilor, funcții de procuror sau judecător, personalul militarizat din unitățile aflate în subordinea Ministerului Justiției, precum și personalul Ministerului Apărării Naționale și Ministerului de Interne și al unităților din subordinea acestor ministere, cu excepția personalului civil, nu se pot constitui în sindicate.

CAPITOLUL II

Constituirea, organizarea și funcționarea sindicatelor

Secțiunea I

Statutele

Art. 6. — Modul de constituire, funcționare și dizolvare a unui sindicat se reglementează prin statutul adoptat de către membrii săi, cu respectarea dispozițiilor din prezenta lege.

Art. 7. — (1) Statutele sindicatelor vor cuprinde prevederi cel puțin cu privire la :

- scopul constituirii, denumirea și sediul sindicatului ;
- modul în care se dobîndește și încetează calitatea de membru al sindicatului ;
- drepturile și îndatoririle membrilor ;
- nivelul cotizațiilor și modul lor de încasare ;

e) organele de conducere, denumirea acestora, modul de alegere și de revocare, durata mandatelor și atribuțiile lor ;

f) condițiile și normele de deliberare pentru modificarea statutului și de adoptare a hotărârilor ;

g) divizarea, comasarea sau dizolvarea sindicatului și distribuirea, transmiterea ori, după caz, lichidarea patrimoniului cu specificarea că bunurile date în folosință de către stat vor fi restituite acestuia ;

h) modalitatea de asociere în federații pe ramură sau confederații naționale.

(2) Statutele nu pot conține prevederi contrare Constituției și legilor.

Art. 8. — (1) Sindicatele au dreptul de a-și elabora reglementări proprii, de a-și alege liber reprezentanții, de a-și organiza gestiunea și activitatea lor și de a-și formula programe proprii de acțiune.

(2) Este interzisă autorităților publice și administrative orice intervenție de natură a limita ori întreprinde exercitarea drepturilor prevăzute la alin. 1.

Secțiunea a II-a

Conducerea sindicatelor

Art. 9. — Pot fi aleși în organele de conducere cetățeni români, membri ai sindicatului, care au deplină capacitate de exercițiu, lucrează în unitate și nu execută una din pedepsele complementare prevăzute de legea penală.

Art. 10. — Membrilor organelor de conducere alese ale sindicatelor li se asigură protecția legii contra oricăror forme de condiționare, constrângere sau limitare a exercitării funcțiilor lor.

Art. 11. — (1) Reprezentanților aleși în organele de conducere ale sindicatelor, precum și persoanelor care au deținut o astfel de funcție, în termen de un an de la încetarea mandatului nu li se poate modifica sau desface contractul de muncă pentru motive neimputabile lor pe care legea le lasă la aprecierea celui care angajează, decît cu acordul organului colectiv de conducere ales al sindicatului.

(2) Este interzisă desfacerea contractului de muncă din inițiativa celui care angajează, pentru motive care privesc activitatea sindicală.

(3) Sînt exceptați de la aplicarea prevederilor alin. 1 cei care au fost revocați din funcțiile sindicale deținute pentru încălcarea prevederilor statutare sau legale.

Art. 12. — (1) Pe perioada în care persoana din organul de conducere este salarizată de sindicate, aceasta își păstrează funcția și locul de muncă avute anterior, precum și vechimea în muncă ; pe postul acesteia poate fi încadrată o altă persoană, numai cu contract de muncă pe durată determinată.

(2) La revenirea în postul avut a celor aflați în situația prevăzută la alin. 1, li se va asigura un salariu care nu poate fi mai mic decît cel ce putea fi obținut în condiții de continuitate la acest loc de muncă.

Art. 13. — Prin contractele colective de muncă se pot stabili și alte drepturi și măsuri de protecție, în afara celor prevăzute în art. 11 și 12, pentru cei aleși în organele de conducere ale sindicatelor.

Art. 14. — Organul de conducere a sindicatului are obligația de a ține o evidență a numărului de membri, a încasărilor și cheltuielilor de orice fel.

Secțiunea a III-a

Dobîndirea personalității juridice

Art. 15. — (1) Pentru dobîndirea de către sindicat a personalității juridice, împuternicitul special al membrilor fondatori ai sindicatului, prevăzut în procesul-verbal de constituire, trebuie să depună o cerere de înscriere la judecătoria pe a cărei rază teritorială își are sediul sindicatul.

(2) La cererea de înscriere a sindicatului se anexează originalul și două copii ale următoarelor acte :

a) procesul-verbal de constituire a sindicatului, semnat de cel puțin 15 membri fondatori ;

b) statutul sindicatului ;

c) lista membrilor din organul de conducere al sindicatului, cu menționarea profesiei și domiciliului.

Art. 16. — (1) Judecătoria care a primit cererea de înscriere este obligată ca în termen de cel mult 5 zile de la înregistrarea acesteia să examineze :

a) dacă s-au depus actele prevăzute de art. 15 alin. 2 ;

b) dacă actul constitutiv și statutul sindicatului sînt conforme prevederilor legale în vigoare.

(2) În cazul în care sînt întrunite cerințele prevăzute la alin. 1, judecătoria va proceda la soluționarea cererii, cu citarea împuternicitului special al membrilor fondatori ai sindicatului.

(3) Judecătoria pronunță o hotărîre motivată, de admitere sau respingere a cererii.

(4) Hotărîrea se comunică în termen de cel mult 5 zile de la pronunțare semnatarului cererii de înscriere.

Art. 17. — (1) Hotărîrea judecătorei este supusă recursului.

(2) Termenul de recurs este de 15 zile și curge de la comunicarea hotărîrii. Pentru procuror, termenul de recurs curge de la pronunțare.

(3) Recursul se judecă, cu precădere, cu citarea împuternicitului special al membrilor fondatori ai sindicatului. Decizia se redactează și dosarul se restituie judecătorei în termen de 5 zile de la pronunțare.

Art. 18. — (1) Judecătoriile sînt obligate să țină un registru special în care vor consemna denumirea și sediul sindicatului, numele membrilor organului de conducere și adresele lor, data înscrierii, precum și numărul și data hotărîrii judecătorești definitive de admitere a cererii de înscriere.

(2) Înscrierea în registrul prevăzut la alin. 1 se face din oficiu, îndată ce hotărîrea a rămas definitivă.

Art. 19. — Sindicatul dobîndește personalitate juridică de la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești de admitere a cererii de înscriere.

Art. 20. — Originalul procesului-verbal de constituire și al statutului pe care judecătoria certifică înscrierea, împreună cu cîte un exemplar din celelalte acte depuse se restituie sindicatului, iar al doilea exemplar, în copie, de pe toate actele prevăzute la art. 15 alin. 2, certificate de judecătorie, se vor păstra în arhiva acesteia.

Art. 21. — (1) Sindicatul este obligat să aducă la cunoștința judecătorei unde s-a înregistrat, în termen de 30 de zile, orice modificare ulterioară a statutului, precum și orice schimbare în compunerea organului de conducere.

(2) Pentru încuviințarea aprobării modificării statutului sînt aplicabile, în mod corespunzător, dispozițiile art. 15—20.

(3) Judecătoria este obligată să menționeze în registrul prevăzut de art. 18 modificările din statut, precum și schimbările din componerea colectivului de conducere a sindicatului.

Secțiunea a IV-a

Patrimoniul

Art. 22. — Bunurile mobile și imobile aparținând sindicatelor pot fi folosite numai potrivit intereselor membrilor de sindicat, dar nu pot fi împărțite între aceștia.

Art. 23. — (1) Sindicatul poate dobîndi, în condițiile prevăzute de lege, cu titlu gratuit sau cu titlu oneros, orice fel de bunuri mobile și imobile necesare realizării scopului pentru care este înființat.

(2) Imobilele organizațiilor sindicale, altele decît cele folosite pentru locuințe sau pentru desfășurarea de activități productive, nu sînt supuse nici unui fel de impozit, dacă sînt folosite efectiv de către acestea în scopurile prevăzute de statut.

(3) Pentru imobilele din fondul locativ de stat, folosite de organizațiile sindicale ca sedii, se va plăti chirie calculată potrivit dispozițiilor legale privitoare la locuințe.

Art. 24. — Bunurile mobile și imobile dobîndite de către un sindicat, în condițiile prevăzute de lege, necesare întrunirilor sindicatului, bibliotecii sau cursurilor de pregătire și perfecționare a membrilor de sindicat nu pot fi urmărite, cu excepția celor necesare plății datoriilor către stat.

Art. 25. — (1) Sindicatul poate, în condițiile prevăzute de statut :

a) să sprijine material pe membrii săi în exercitarea profesiei ;

b) să constituie ease de ajutor proprii ;

c) să editeze și să tipărească publicații proprii în vederea creșterii nivelului de cunoaștere a membrilor săi și pentru apărarea intereselor acestora ;

d) să înființeze în condițiile legii și să administreze în interesul membrilor săi unități de cultură, învățămînt și cercetare în domeniul activității sindicale, unități economico-sociale, comerciale, precum și bancă proprie pentru operații financiare în lei și în valută ;

e) să constituie fonduri proprii pentru ajutorarea membrilor săi ;

f) să organizeze și să sprijine material și financiar sportul pentru toți și sportul de performanță în asociații și în cluburi sportive, precum și formații culturale-artistice.

(2) În vederea realizării activităților prevăzute în alin. 1, sindicatele au dreptul, în condițiile legii, la obținerea de credite.

Art. 26. — (1) Controlul activității financiare proprii a organizațiilor sindicale, precum și a unităților economico-sociale ale acestora, se realizează prin comisia de cenzori, care funcționează potrivit statutului.

(2) Organele administrației de stat exercită controlul activității financiare a unităților economico-sociale ale sindicatelor.

Secțiunea a V-a

Atribuțiunile sindicatelor

Art. 27. — (1) În vederea realizării scopului pentru care sînt create, sindicatele au dreptul să folosească mijloace specifice cum sînt : negocierile, procedurile de soluționare a litigiilor prin mediere sau conciliere,

petiția, protestul, mitingul, demonstrația și greva, potrivit statutelor proprii și în condițiile prevăzute de lege.

(2) Organizațiile sindicale de tip confederație, la nivel național, vor fi consultate prin delegați desemnați la elaborarea proiectelor de acte normative care privesc raporturile de muncă, contractele colective de muncă, protecția socială, precum și a oricărui reglementări referitoare la dreptul de asociere și la activitatea sindicală.

Art. 28. — Sindicatul apără drepturile membrilor săi ce decurg din legislația muncii și din contractele colective de muncă în fața organelor de jurisdicție și a altor organe de stat sau obștești, prin apărători proprii sau aleși.

Art. 29. — (1) Consiliile de administrație ale unităților au obligația de a invita delegații aleși ai sindicatelor să participe în consiliile de administrație la discutarea problemelor de interes profesional, economic, social sau cultural.

(2) În scopul apărării intereselor sociale ale membrilor, sindicatele au dreptul de a primi informațiile necesare pentru negocierea contractului colectiv de muncă, precum și cele privind constituirea și folosirea fondurilor destinate îmbunătățirii condițiilor la locul de muncă, protecției muncii și utilităților sociale, asigurărilor și protecției sociale.

Art. 30. — Sindicatele persoanelor care exercită legal o meserie sau profesie în mod individual sau care sînt asociate în cooperative, precum și cele ale altor categorii profesionale decît cele prevăzute la art. 2 alin. 1, apără, în condițiile legii, interesele profesionale, economice și sociale ale membrilor lor, potrivit specificului activității acestora.

Art. 31. — Federațiile și confederațiile, la cererea sindicatelor asociate, pot delega reprezentanți să trateze cu conducerile administrative, să le asiste sau să le reprezinte, în toate situațiile, interesele acestora.

Secțiunea a VI-a

Raporturile sindicatelor cu membrii lor

Art. 32. — Raporturile dintre sindicat și membrii săi sînt reglementate prin prevederile prezentei legi și prin statute.

Art. 33. — (1) Membrii de sindicat au dreptul de a se retrage oricînd din sindicat, fără a avea obligația de a arăta motivele.

(2) Membrii care se retrag din sindicat nu pot cere restituirea sumelor depuse drept cotizație sau a sumelor și a bunurilor donate.

(3) Membrii care se retrag dintr-un sindicat, în condițiile prevăzute la alin. 1, își păstrează drepturile pe care le-au dobîndit în virtutea calității de membru în unitățile cu caracter economic create de sindicat, la care ei au contribuit prin cotizație sau altfel.

Art. 34. — (1) Membrii organelor de conducere ale organizațiilor sindicale, personalul de specialitate și administrativ din aparatul acestora, precum și din unitățile economico-sociale subordonate, vor fi salarizați din fondurile sindicatelor, potrivit reglementărilor proprii.

(2) În funcțiile de specialitate, care necesită o calificare superioară, pot fi angajați și salariați ai altor unități, urmînd ca aceștia să-și desfășoare activitatea în afara programului de muncă, precum și pensionari.

(3) Persoanele încadrate potrivit alin. 2 pot cumula, în condițiile prevăzute de lege, salariul și, după caz, pensia, cu veniturile obținute din activitatea prestată la sindicat.

Art. 35. — (1) Membrii aleși în organele de conducere ale sindicatelor, care lucrează nemijlocit în unitate în calitate de salariați, au dreptul la reducerea programului lunar cu pînă la 5 zile pentru activități sindicale.

(2) Numărul celor care pot beneficia de prevederile alin. 1, precum și durata timpului se stabilesc prin contractul colectiv de muncă.

Art. 36. — Personalul salarizat de organizațiile sindicale, precum și de unitățile economico-sociale subordonate acestora beneficiază de drepturile de asigurări sociale de stat. Contribuția la asigurările sociale, contribuția la pensia suplimentară și impozitul pe salariu se calculează și se plătesc potrivit legii.

CAPITOLUL III

Reorganizarea și dizolvarea sindicatelor

Art. 37. — Sindicatele se pot dizolva prin hotărîrea adunării membrilor sau delegaților acestora statutar constituită, luată corespunzător statutului propriu.

Art. 38. — (1) În cazul dizolvării, patrimoniul sindicatului se împarte conform dispozițiilor din statut sau — în lipsa unor astfel de prevederi — potrivit hotărîrii adunării de dizolvare.

(2) Dacă statutul a omis să prevadă modul de distribuire a patrimoniului și nici adunarea de dizolvare nu a luat o hotărîre în această privință, tribunalul județean sau al municipiului București, sesizat de oricare membru al sindicatului hotărăște asupra distribuirii patrimoniului, atribuindu-l unei organizații din care face parte sindicatul sau dacă nu face parte din nici o organizație, unui alt sindicat cu specific asemănător.

Art. 39. — (1) În termen de 5 zile de la dizolvare, conducătorii sindicatului dizolvat sau lichidatorii patrimoniului sînt obligați să ceară judecătoriei care a operat înscrierea ca persoană juridică să se facă mențiunea despre dizolvarea sindicatului.

(2) După expirarea termenului de 5 zile orice persoană interesată poate să ceară judecătoriei efectuarea mențiunii prevăzute la alin. 1.

(3) Această mențiune se va face pe pagina și la locul unde s-a făcut înscrierea în registrul special.

Art. 40. — Organizațiile sindicale nu pot fi dizolvate și nu li se poate suspenda activitatea în baza unor acte de dispoziție ale organelor administrației de stat.

Art. 41. — În cazul reorganizării unei organizații sindicale, hotărîrile asupra patrimoniului se iau de către organele de conducere ale acesteia, dacă statutul nu prevede altfel.

CAPITOLUL IV

Forme de asociere a sindicatelor

Art. 42. — (1) Sindicatele au dreptul de a-și constitui structuri proprii pe unitate, ramură, profesie sau teritoriu.

(2) Două sau mai multe sindicate din aceeași ramură de activitate sau profesie se pot asocia în vederea constituirii unei federații profesionale.

(3) Două sau mai multe federații profesionale din ramuri de activitate diferite se pot asocia în vederea constituirii unei confederații sindicale.

(4) În cadrul confederațiilor și federațiilor, sindicatele componente se pot constitui în uniuni teritoriale.

Art. 43. — (1) Organizațiile sindicale asociate conform art. 42 dobîndesc personalitate juridică potrivit dispozițiilor prezentei legi.

(2) În scopul dobîndirii personalității juridice, organizațiile sindicale respective convoacă adunările delegaților, cărora le prezintă spre deliberare și aprobare statutele proprii și lista conducătorilor lor.

(3) Hotărîrile adunărilor de constituire vor fi prezentate tribunalului județean sau al municipiului București, unde acestea își au sediul, însoțite de actele prevăzute la art. 15.

(4) Tribunalul va examina dacă s-au îndeplinit condițiile de la art. 15 și dacă organizațiile sindicale care se asociază au personalitate juridică, precum și dacă adunările de asociere au fost legal constituite.

(5) Hotărîrea tribunalului de acordare sau neacordare a personalității juridice poate fi atacată cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

(6) Tribunalul va înființa pentru organizațiile sindicale asociate care au îndeplinit formalitățile legale pentru constituirea și funcționarea lor, un registru special după modelul celui prevăzut de art. 18.

(7) Prevederile art. 18 alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

Art. 44. — Reglementările cuprinse în prezenta lege referitoare la sindicate se aplică în mod corespunzător și celorlalte forme de organizare sau asociere sindicală.

Art. 45. — Organizațiile sindicale se pot afilia la organizații similare internaționale.

CAPITOLUL V

Sancțiuni

Art. 46. — Constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 10.000 lei următoarele fapte :

a) furnizarea de date neconforme cu realitatea la dobîndirea personalității juridice a sindicatului, precum și în timpul ființării acestuia, cu prilejul efectuării comunicărilor prevăzute la art. 21 alin. 1 ;

b) încălcarea de către membrii organului de conducere a sindicatului a obligației prevăzute de art. 39.

Art. 47. — (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele desemnate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

(2) Dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor se aplică în mod corespunzător și contravențiilor prevăzute în prezenta lege la art. 46.

Art. 48. — Constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă de la 5.000 lei la 25.000 lei următoarele fapte :

a) împiedicarea exercițiului dreptului de liberă organizare sau asociere sindicală, în scopurile și în limitele prevăzute de prezenta lege ;

b) condiționarea sau constrângerea, în orice mod, având ca scop limitarea exercitării atribuțiilor funcției membrilor aleși în organele de conducere ale sindicatelor.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 49. — Cererile și actele de procedură ale organizațiilor sindicale în fața instanțelor judecătorești

sau actele de procedură întocmite pentru acestea sînt scutite de taxă de timbru.

Art. 50. — În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, sindicatele vor pune de acord statutele proprii cu prevederile acesteia.

Art. 51. — Legea nr. 52/1945 asupra sindicatelor profesionale, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare, se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 8 iulie 1991.

PREȘEDINTELE SENATULUI
academician **ALEXANDRU BÎRLĂDEANU**

Această lege a fost adoptată de Adunarea Deputaților în ședința din 22 iulie 1991.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII DEPUTAȚILOR
MARȚIAN DAN

În temeiul art. 82 lit. m) din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României,
promulgăm Legea cu privire la sindicate și dispunem publicarea sa în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 1 august 1991.
Nr. 54.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — ADUNAREA DEPUTAȚILOR

Adresa pentru publicitate : Biroul de publicitate și difuzare pentru Monitorul Oficial
București, str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 11.77.02

Tiparul : Regia autonomă „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, telefon 66.55.58.

Prețul 4,50 lei

40.816

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 164/1991, conține 6 pagini.